

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A APEI

Valentina VACARCIUC, bibliotecar
Sala de lectură Științe Reale, Naturale, Ecologie,
Pedagogie, Psihologie, Artă

„...tu ești cea mai mare bogăție din lume”

O veche zicală arabă spune: *„Apa e mai scumpă decât diamantul cel strălucitor”*. Într-adevăr, pe globul pământesc nu există ființă sau plantă care să poată exista fără apă. Conținutul apei în organismul uman e de circa 70 %, în pești - 75%, în meduze - 99%, în tomate - 90%, în mere - 85%. Viața omului este strict determinată, cum se știe, de conținutul de apă din oase - 22 %, creier - 75 %, mușchi - 75 %, sînge - 83 %.

Pînă la începutul secolului XX, cererea de apă, calitatea acesteia și eficiența utilizării ei păreau probleme de importanță secundară. Însă în a doua jumătate a secolului XX, apa potabilă a devenit o materie primă deficitară. Specialiștii au constatat că la sfârșitul secolului XX populația globului era între 6 și 7 miliarde de locuitori, dintre care jumătate locuiau în mediul urban. Evident, nevoile vitale de apă sunt proporționale numărului populației. Nu e de mirare că în ultimii ani această problemă a devenit una globală.

Una dintre cele mai importante reuniuni, în cadrul căreia s-au luat în dezbatere multiplele aspecte ale problemei apei potabile, a fost *Conferința Națiunilor Unite* desfășurată la Mar del

Plata (Argentina), în martie 1977. Conform datelor Conferinței, volumul total al apei existente pe pământ este apreciat la 1 400 milioane km³, din care volumul total de apă potabilă este doar de circa 2,7 %. Și numai 0,46 % din cantitatea de apă potabilă de pe glob poate fi utilizată direct. Mai mult, în consecința progresului economic și a creșterii continue a necesităților umane, resursele de apă sînt poluate considerabil.

Această stare de lucruri a alarmat Organizația Națiunilor Unite, care, în 1992, în cadrul Conferinței privind mediul înconjurător de la Rio de Janeiro, a declarat ziua de **22 martie - Ziua Internațională a Apei**. Scopul general era de a sensibiliza Guvernele și populația globului asupra faptului că apa nu este o resursă inepuizabilă, iar dezvoltarea resurselor de apă contribuie mult la productivitatea economică și la bunăstarea socială. *Ziua Internațională a Apei* este marcată începînd cu anul 1993.

Anul 2005 a determinat începutul deceniului numit *Apă pentru viață*, scopul căruia este de a realiza, pînă-n anul 2015, obiectivele cu privire la apă și salubritate, adoptate la nivel internațional. *Deceniul Apă pentru viață* proclamat de ONU este o posibilitate pentru comunitatea internațională de a-și concentra

eforturile și angajamentele politice și economice globale asupra problemei resurselor apei. Antoine de Saint – Exupéry scria: „*Tu nu ai nici gust, nici culoare, nici miros, neștiind ce este aceasta, nu se poate de spus că ești necesară pentru viață, tu singură ești viața, tu ești cea mai mare bogăție din lume*”. Ar fi necesar ca fiecare din noi să-și aducă contribuția la soluționarea acestei probleme de care depinde viața omului pe pământ.

În sala de lectură Nr. 3, Științe Reale, Naturale, Ecologie, Pedagogie, Psihologie, Artă a Bibliotecii Științifice Universitare a fost vernisată expoziția *Apa - oglindă a lumii exterioare*, în cadrul căreia au fost prezentate cărți și ediții periodice la temă. Scopul acesteia este de a atrage atenția cititorilor la problemele stridente cu care se confruntă societatea umană și natura.

Problema apei are două aspecte: mai întâi, această resursă naturală este în cantități insuficiente și inegal distribuite pe glob, în al doilea rând, este supusă unei puternice poluări tocmai datorită progresului tehnic și exploziei demografice. Importanța abordării ambelor aspecte concomitent a determinat concepția lucrării Liliane Topliceanu *Apa. Captare. Tratare. Epurare* (Chișinău, Ed. Tehnica - Info, 2003), care abordează problema apei în ansamblu, de la captare până la restituirea în emisar, incluzând gestionarea stațiilor de epurare a apelor. Lucrarea își propune să ofere o privire de ansamblu asupra circuitului complex al apei, oferind informații asupra echipamentelor și tehnologiilor aferente. Sursa este destinată cu precădere studenților facultăților teh-

nice cu discipline înrudite în programele de studii, avînd scopul să le stimuleze interesul și să le ofere direcții de cercetare.

Lucrarea este accesibilă fiecărui cititor interesat de problematica apei.

Volumul *Starea factorilor de mediu din Republica Moldova*, elaborat de un grup de autori: Gheorghe Duca, Ion Stoleru, Alexandru Teleuță (Chișinău, Ed. Grafema - Libris, 2003), este rodul unor preocupări ale specialiștilor din organele de mediu, în primul rând, al celor din inspectoratul Ecologic de Stat, fiind sintetizate în el datele privind starea factorilor de mediu în general și, în special, în fiecare raion în parte. Investigațiile în domeniu sînt ilustrate prin diagrame, grafice, tabele și fotografii concludente. Astfel concepută, lucrarea prezintă un deosebit interes pentru specialiștii din structurile oficiale de mediu, organizațiile ecologice neguvernamentale, precum și pentru jurnaliști, studenți, cadre didactice, agronomi și pentru toți cei tentați să ocrotească frumusețile plaiului natal.

Necesitatea de a promova o politică unică în domeniul mediului și folosirii resurselor naturale, de a organiza procesul de reformare a economiei naționale și conform cerințelor ecologice, orientarea politică spre integrare europeană – toate acestea au condiționat revizuirea politicii de mediu și elaborarea unui document conceptual nou în domeniu. Astfel, *Concepția politicii de mediu a RM* (Chișinău, Ed. Reclama, 2002)

a fost elaborată de un grup de cercetători în domeniu, în frunte cu academicianul Gh. Duca. Scopul lucrării este să se racordeze obiectivele majore ale politicii ecologice la schimbările social - economice din țară, la programele și tendințele regionale și globale în domeniu pentru a se preveni degradarea mediului.

Proiectul Izvoare (autor V. Moșanu, Chișinău: Ed. Continental Group, 2005)

- apărut în cadrul Programului *Prin cooperare și participare să salvăm râurile dăinuiri noastre*, inițiat de organizația obștească *Avântul* și realizat și cu susținerea financiară a Centrului Regional de Mediu din RM. Această lucrare abordează stricto sensu 2 subiecte: despre apă și despre implicare. Altfel zis, este vorba despre implicarea comunităților locale a oamenilor care populează satele și orașele noastre în activitățile de protejare și utilizare judicioasă a apelor. Lucrarea este destinată unui cerc larg de cititori: profesori, elevi, studenți, dar, nu în ultimul rând, și pentru autoritățile publice locale.

Cea mai remarcabilă lucrare din expoziția *Problematica mediului înconjurător* este colecția intitulată *Mediul geografic al RM*. Primul volum, *Resurse Naturale*, coordonat de Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale al RM, (Chișinău, Ed. Știința, 2007), constituie o lucrare de sinteză privind resursele na-turale. După prezentarea

aspectelor generale ale mediului geografic, sînt reflectate categoriile de resurse naturale, în funcție de diversitatea, utilitatea pentru societatea umană, răspîndirea geografică, gradul și modul de valorificare și măsurile de protecție. Această carte are o însemnătate majoră, deoarece reprezintă cel mai recent studiu privind starea

resurselor naturale ale R. Moldova, inclusiv a resurselor de apă.

Lucrarea *Resursele acvatice ale RM*, coordonată de Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale al RM (Chișinău, Știința, 2007), conține informații despre hidrografia R. Moldova. Materialul este structurat în trei capitole: *Caracteristicile morfometrice și morfologice ale obiectelor acvatice*; *Caracteristicile regimului hidrologic al râurilor*; *Hidrografia obiectelor acvatice*. Cartea conține, de asemenea, multe imagini, hărți, tabele.

Poluarea apei are un impact negativ asupra sănătății omului. Problema respectivă este abordată în lucrarea *Mediul ambiant și sănătatea populației* (autor, V. Arapu, Bălți, 2006). Autorul descrie tendințele de poluare a mediului ambiant, influența celor mai primejdioase impurități asupra sănătății omului, apariția proceselor patologice și a bolilor. La fel, sînt descrise realizările practice, sociale în perioada de tranziție la economia de piață.

Multe din cele mai importante materiale privind problemele de mediu sînt sintetizate sub forma materialelor didactice. Trebuie remarcată în acest sens

lucrarea *Ecologia și protecția mediului. Practica pe teren* (Chișinău: CEP USM, 2006), semnată de D. Roșcova, T. Dudnicenco, V. Donin.. Materialul didactic include zece lucrări practice, realizate conform curriculum-ului la disciplina Ecologie și Protecția Mediului. Sursa va contribui la completarea cunoștințelor ecologice, la formarea unor deprinderi practice necesare, utile studenților specializați în ecologie, biologie, pedologie etc.

Expoziția dată atrage atenția cititorului și prin mulțimea de publicații periodice care abordează subiectul în discuție: *Natura; Gutta; Florile Dalbe; Mediul Ambiant; Revista Apelor; Экология и жизнь*.

Revista apelor este o publicație trimestrială cu materiale orientate spre protecția și utilizarea rațională a resurselor acvatice. Partenerii principali ai revistei sînt Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale, Agenția Apele Moldovei, Asociația Republicană *Moldova Apă - Canal*. În revistă sînt luate în dezbatere cele mai stringente probleme legate de protecția și utilizarea judicioasă a resurselor acvatice: alimentarea cu apă și canalizarea, starea apelor

de suprafață și a celor freatice, biodiversitatea acvatică, irigația, utilizarea apei în industrie, consumul casnic al apei potabile etc. Revista este destinată unui cerc larg de cititori - atît specialiștilor în domeniu, studenților, cetățenilor de rînd, cît și reprezentanților organelor administrației publice locale.

Mediul ambiant este o revistă științifică de informare și cultură ecologică, fondată de Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale, Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei de Științe din Moldova. Publicația acordă atenție maximă subiectelor de reală importanță pentru specialiștii și persoanele interesate de protejarea și conservarea naturii. Trei ar fi domeniile prioritare: științific, informațional, de cultură ecologică. Astfel, sînt publicate nu doar studiile specialiștilor din domeniu, reprezentanților ONG - urilor, dar și a tinerilor cercetători, doctoranzi, studenți, elevii.

Expoziția dată a trezit atenția studenților. Ei au solicitat lucrările expuse, găsind în ele răspunsuri la problemele actuale ale mediului ambiant. E îmbucurător faptul că anume tinerii se interesează și se încadrează activ în soluționarea problemelor existente.

Parte componentă din *natura - mamă*, omul are obligația de a proteja, de a salva de la distrugere lumea înconjurătoare.

Bibliografie consultată:

1. Amariei, Livia. Apa sursa pentru viata. In: Natura, 2005, nr 4, p. 2.
2. Garaz, Mihail. Izvorul din codru verde. Ch.: Ed. Prut Int., 2001, p. 123.
3. Lupei - Prodan, Maria. Impactul apei potabile asupra sănătății populației. In: Studia Universitatis. Seria Stiințe ale Naturii: Rev. șt. a USM, 2007, An. 1, nr 7, p. 14 - 18.
4. Савельева, Г. В. Книжная выставка как путь к читателю в информационном пространстве библиотеки. В: Школьная библиотека, 2005, nr 7, p. 26 - 29.